

5. Sociální zabezpečení

V roce 2018 počet uživatelů sociálních poraden dosáhl v Plzeňském kraji 18 294 klientů, přičemž 58,0 % klientely tvořily ženy. Z celkového počtu příjemců důchodů bylo 67 230 důchodců, důchodkyň bylo o 28 164 více. Muži, kteří pobírali starobní sólo důchod, se podíleli 71,9 %, podíl žen byl 54,9 % na celkovém počtu příjemců podle pohlaví. Podíl držitelů průkazů osob se zdravotním postižením na obyvatelstvu jak u mužů i žen 3,7 %, tedy pátý nejvyšší mezi kraji v republice.

Sociální zabezpečení zahrnuje důchodové pojištění (důchody starobní, invalidní, vdovské a vdovecké, sirotčí), **nemocenské pojištění** (nemocenské, ošetrovné, peněžitá pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství), **dávky státní sociální podpory** (přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, porodné, rodičovský příspěvek, pohřebné), **dávky péčovské péče, pomoc v hmotné nouzi, poskytování sociálních služeb** (včetně příspěvku na péči) a další dávkové systémy.

Uživatelé sociálních služeb

Uživatelé sociálních služeb jsou lidé, kteří mají problémy souvisejícími s jejich nepříznivou sociální situací nebo jsou odkázáni na pomoc druhých, jedná se například o tělesně či mentálně postižené osoby, seniory, osoby bez přístřeší, ale také rodiny s dětmi.

V České republice bylo provozováno v roce 2018 celkem 3 442 zařízení poskytující sociální služby s kapacitou 82 310 lůžek, počet uživatelů pobytových služeb sociálních služeb dosáhl 76 580 klientů k 31. 12. 2018.

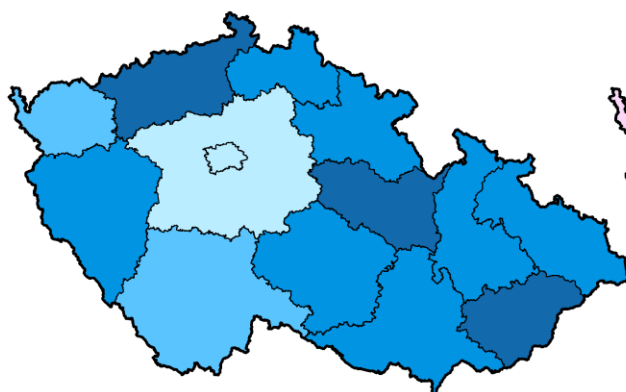
V Plzeňském kraji patří k nejčastěji využívaným **sociální poradny**, kdy počet uživatelů za sledovaný rok 2018 dosáhl 18 294 dospělých klientů, přičemž ženy tvoří 58,0 % klientely navštěvující sociální poradny. Druhou nejčastěji využívanou sociální službou v kraji podle počtu klientů je **sociální rehabilitace**, která je určená osobám s kombinovaným, tělesným nebo zdravotním anebo osobám v krizi a soustředí se na posilování osobních schopností a dovedností člověka, aby mohl běžně fungovat v přirozeném prostředí. Za rok 2018 v rámci sociální rehabilitace bylo umístěno 4 048 dospělých klientů (2 219 žen a 1 829 mužů).

K dalším neméně významným typům sociálního zařízení v Plzeňském regionu patří **domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem**. K 31. 12. 2017 v domovech pro seniory žijí převážně ženy, které tvořily 71,2 % z celkového počtu 1 538 klientů. Domovy se zvláštním režimem je typem pobytové služby, jež je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění či závislosti na návykových látkách a osobám se stařeckou demencí a ostatními typy demencí, kdy nejsou schopni bez pomoci a péče jiného člověka setrávat ve svém původním sociálním prostředí. Pro osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu dlouhodobého či chronického zdravotního postižení, a potřebují pravidelnou pomoc (např. při hygieně, stravování, péče o vlastní osobu) jiné fyzické osoby, je poskytnuta pobytová sociální služba v domovech pro osoby se zdravotním postižením. K 31. 12. 2017 bylo v domovech se zvláštním režimem umístěno na 1 136 klientů, více než 2/3 z celkového počtu klientů byly ženy a v rámci služby v domovech pro osoby se zdravotním postižením byla poskytnuta péče 1 027 dospělým uživatelům (510 mužům a 456 ženám).

Příspěvek na péči podle pohlaví a krajů v roce 2018
(průměrný měsíční počet vyplacených dávek)

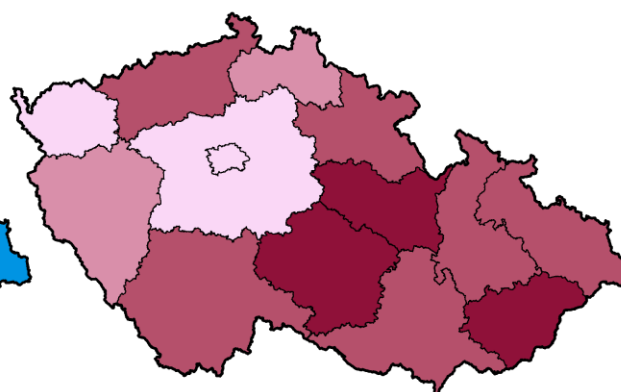
Muži

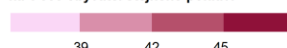
na 1 000 obyvatel stejného pohlaví

Ženy

na 1 000 obyvatel stejného pohlaví

Pramen: MPSV

Příspěvek na péči je určen osobám starším 1 roku, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnání základních životních potřeb v rozsahu, jež je stanovený stupněm závislosti podle zákona. Osoba může z příspěvku na základě vlastní svobodné volby hradit profesionální sociální službu nebo jej použít k pokrytí nezbytných nákladů při zajištění péče v rodině.

V roce 2018 bylo v Plzeňském kraji ženám měsíčně vyplaceno v průměru 40,72 příspěvků na péči (počet vyplacených dávek na 1 000 obyvatel), téměř o 1/3 méně příspěvků bylo vyplaceno mužům (27,35 příspěvků na péči). V porovnání s ostatními kraji se jednalo v případě vyplacených dávek ženám o čtvrtý nejnižší počet a v případě mužů o pátý nejnižší počet dávek. Nejméně byly ženám i mužům v průměru vypláceny měsíčně dávky příspěvku na péči v Hlavním městě Praze a Středočeském kraji. Plzeňský kraj se podílel 5,8 % na celkových výdajích na dávky za rok 2018, jednalo se o šestý nejnižší podíl v republice.

Rodičovský příspěvek je dávka státní sociální podpory, která je obvykle čerpána během rodičovské dovolené a je určen v danou chvíli pro jednoho z rodičů (v pobírání se mohou střídat), který osobně celodenně řádně pečuje o dítě, jež je v rodině nejmladší. Tento příspěvek navazuje a vyplácí se po skončení čerpání peněžité pomoci v mateřství, pokud na ni rodič neměl nárok, může si o rodičovský příspěvek požádat ode dne narození dítěte.

V roce 2018 čerpalo rodičovský příspěvek v České republice měsíčně v průměru celkem 281 746 rodičů, ženy obdržely 98,2 % z celkového průměrného měsíčního počtu příjemců rodičovského příspěvku. Nejvíce žen, které obdržely měsíčně v průměru rodičovský příspěvek, byly ve věku 25–34 let (160 894 žen). U mužů byla nejpočetnější skupina příjemců rodičovského příspěvku ve věkové skupině 35 a více let (2 866 mužů).

Z celkového republikového průměrného měsíčního počtu příjemců rodičovského příspěvku se Plzeňský kraj podílel 5,2 % (14 412 žen a 213 mužů). Nejvyšší počet příjemců byl v kraji Středočeském (37 371 žen a 583 mužů), naopak nejméně příjemců bylo v Karlovarském kraji (6 810 žen a 156 mužů).

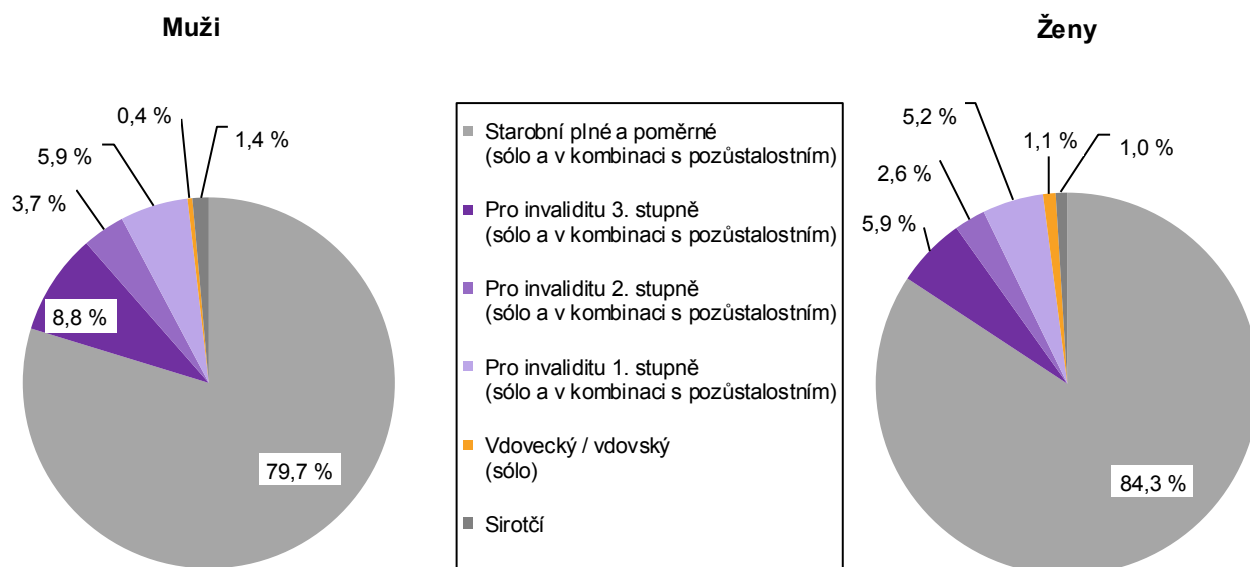
Důchodci, důchody

Počty důchodců v jednotlivých krajích jsou z největší části určeny velikostí daného kraje, hustotou osídlení, dále věkovou a genderovou strukturou jeho obyvatel. Starobní důchodci představují drtivou většinu všech příjemců důchodů, pro které je věkové složení kraje nejméně zásadnější.

Důchodové pojištění zajišťuje občany pro případ stáří, invalidity nebo při ztrátě živitele. Ze základního důchodového pojištění se tedy poskytují **důchody starobní, invalidní vdovské či vdovecké a sirotčí**. Výše důchodů se vypočítává ze dvou složek, ze základní výměry, která je stanovená pevnou částkou stejnou pro všechny důchodce, a z procentní výměry určené podle délky pojištění a výše výdělků.

Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu v Plzeňském kraji v prosinci 2018

Pramen: ČSSZ

Pozn.: pozůstalostní důchod představuje důchod vdovský nebo vdovecký

Nejvyšší podíl **příjemců důchodů** v Plzeňském kraji jsou důchodci se starobním plným a poměrným důchodem. V prosinci 2018 dosahoval podíl starobních důchodkyň v kraji 84,3 %, což je více o 4,5 procentního bodu než podíl starobních důchodců. Další v pořadí početnou skupinou příjemců důchodů, jsou osoby, které pobírají invalidní důchod (pro invaliditu 1. až 3. stupně). Podíl invalidních důchodců dosahoval 18,4 %, více o 4,7 procentního bodu než podíl invalidních důchodkyň (13,7 %). Sirotčí a vdovský či vdovecký důchod jsou důchody s nejmenšími podíly příjemců tohoto druhu pobíraného důchodu. Z genderového pohledu ženy důchodkyně jsou zásadně častějšími příjemkyněmi vdovského důchodu, v prosinci 2018 pobíralo vdovský důchod 1 012 důchodkyň, kdežto důchodců s vdoveckým důchodem bylo 282 příjemců.

Příjemci důchodů podle pohlaví a okresů v prosinci 2018

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Kraj, okresy	Příjemci celkem	Druh důchodu						
		starobní sólo	invalidní pro invaliditu třetího stupně ¹⁾	invalidní pro invaliditu druhého stupně ¹⁾	invalidní pro invaliditu prvního stupně ¹⁾	vdovský/vdovecký sólo	vdovský/vdovecký kombin.	sirotčí
Muži								
Plzeňský kraj	67 230	48 321	5 876	2 472	3 946	282	5 383	950
Domažlice	7 364	5 137	741	393	385	41	543	124
Klatovy	11 083	7 568	1 266	466	721	51	844	167
Plzeň-město	20 814	15 870	1 358	521	929	86	1 761	289
Plzeň-jih	7 460	5 306	650	331	463	24	587	99
Plzeň-sever	8 846	6 404	748	288	474	37	787	108
Rokycany	5 843	4 102	510	227	436	21	465	82
Tachov	5 820	3 934	603	246	538	22	396	81
Ženy								
Plzeňský kraj	95 394	52 361	5 293	2 486	4 847	1 012	28 467	928
Domažlice	10 322	5 423	777	366	486	122	3 029	119
Klatovy	15 365	8 089	1 116	436	817	147	4 607	153
Plzeň-město	31 280	18 393	1 241	571	1 192	341	9 251	291
Plzeň-jih	10 079	5 286	559	280	614	114	3 130	96
Plzeň-sever	11 946	6 559	595	312	620	128	3 619	113
Rokycany	8 267	4 328	510	263	533	88	2 465	80
Tachov	8 135	4 283	495	258	585	72	2 366	76

¹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým

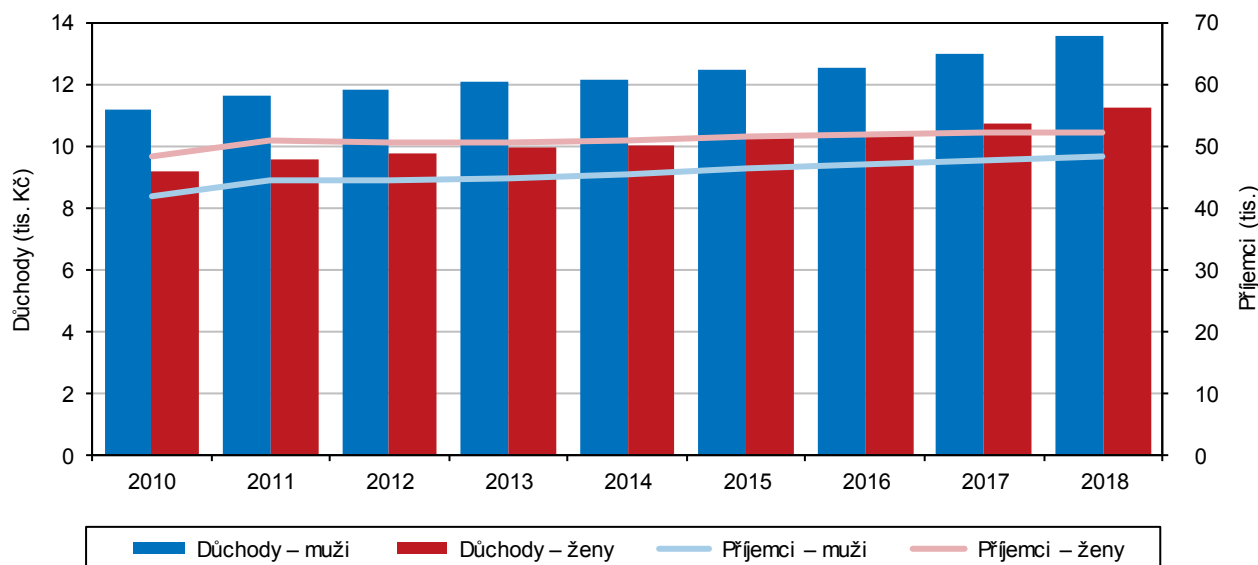
Výše uvedená tabulka uvádí **přehled příjemců důchodů** v jednotlivých okresech Plzeňského kraje podle druhu pobíraného důchodu bez souběhu s vdovským či vdoveckým důchodem v prosinci 2018. Z celkového počtu příjemců důchodů bylo 67 230 důchodců, důchodkyň bylo o 28 164 více. Muži, kteří pobírali **starobní sólo důchod**, se podíleli 71,9 % na celkovém počtu příjemců důchodců. U žen byl tento podíl podstatně nižší, podíl žen se starobním sólo důchodem byl 54,9 %.

Vdovský či vdovecký důchod kombinovaný je dalším významným vypláceným druhem důchodu. Z celkového počtu žen pobíralo vdovecký důchod kombinovaný 28 467 důchodkyň (29,8 % podíl). Muži s kombinovaným vdovským důchodem se podíleli 8,0 % na celkovém počtu příjemců důchodců (5 383 mužů).

Téměř třetina důchodců (20 814 mužů) a důchodkyň (31 280 žen) pobírající důchod žije v okrese Plzeň-město. Nejméně příjemců důchodu žije v okresech Tachov (5 820 mužů a 8 135 žen) a Rokycany (5 843 mužů, 8 267 žen), kde podíl důchodců a důchodkyň nepřesahuje 10 % z celkové počtu příjemců důchodů.

Počet příjemců a průměrná výše starobního důchodu sólo podle pohlaví v Plzeňském kraji (stav v prosinci)

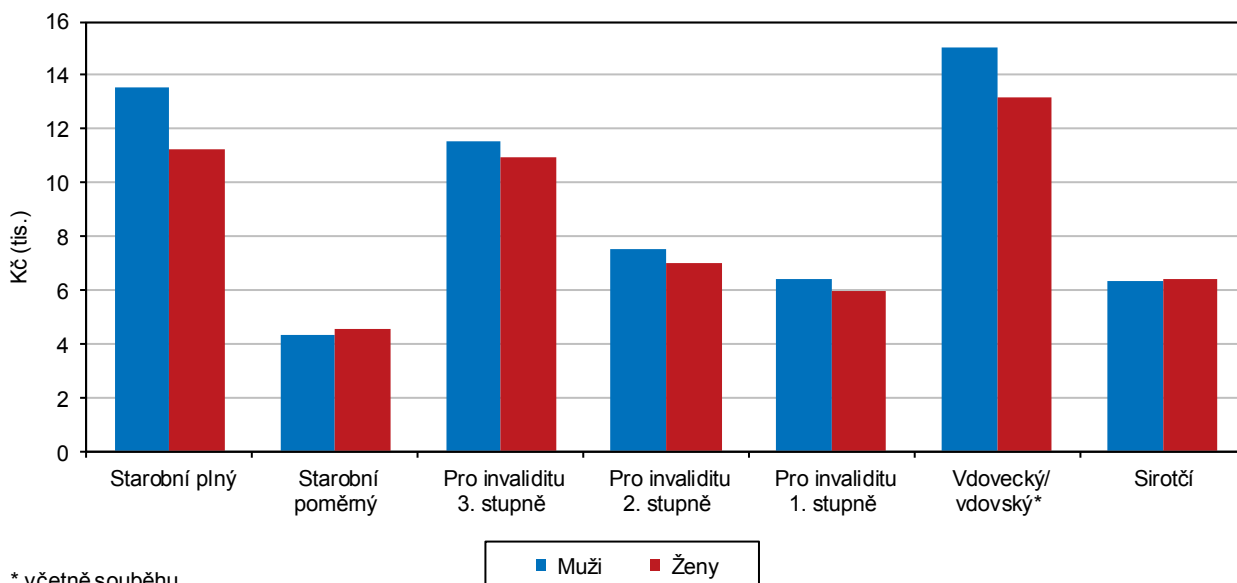
Pramen: ČSSZ

Z hlediska časového vývoje ve sledovaném období 2010–2018 je patrné, že populace v Plzeňském kraji stárne. Počty příjemců důchodů v kraji od roku 2010 narůstají, u mužů byl zaznamenán nárůst o 14,9 %, u žen důchodkyň nárůst o 7,9 %. Co se týká výše starobního důchodu sólo, mužům byl navýšen důchod od roku 2010 o 21,7 % (13 582 Kč v roce 2018) a ženám se navýšil důchod o 23,0 % (11 271 Kč v roce 2018).

Průměrné důchody podle pohlaví a druhu důchodu v Plzeňském kraji v prosinci 2018

Pramen: ČSSZ

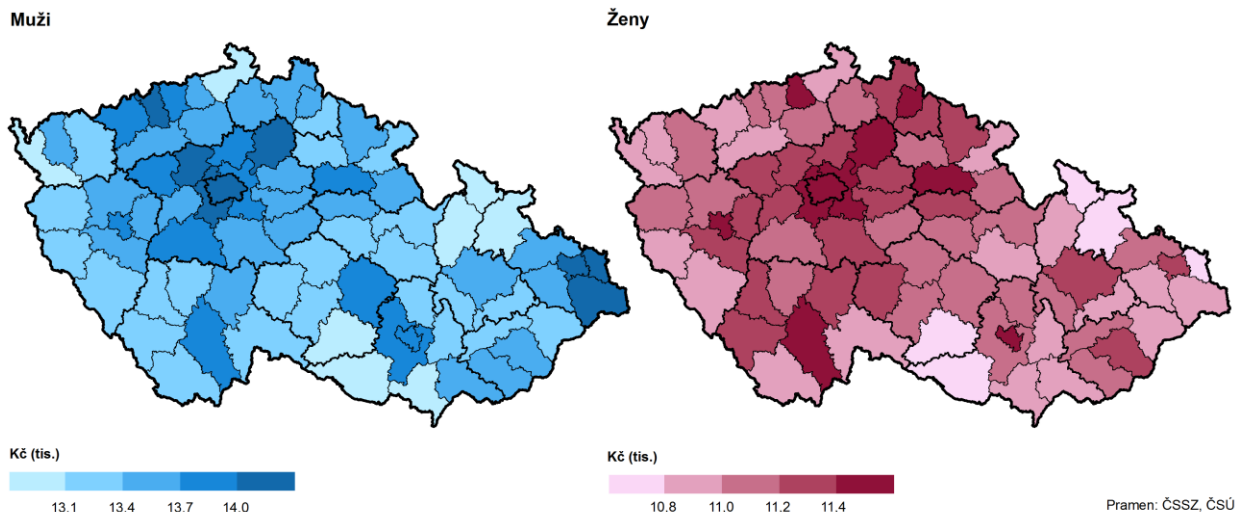

* včetně souběhu

Průměrnou výši jednotlivých druhů důchodu podle genderové struktury znázorňuje výše uvedený graf. Výše průměrného starobního plného důchodu v prosinci 2018 byla vyšší o 20,5 % u mužů (13 582 Kč) než u žen (11 271 Kč). Větší rozdíl najdeme i u průměrné výše vdoveckého či vdovského důchodu (včetně souběhu), kde muži obdrželi o 14,1 % více než ženy. Průměrný vdovecký důchod včetně souběhu vyplacený mužům byl 15 047 Kč a průměrný vdovský důchod, který náležel ženám, byl 13 193 Kč. Pouze průměrná výše starobního poměrného a sirotčího důchodu byla v roce 2018 vyšší u žen než u mužů.

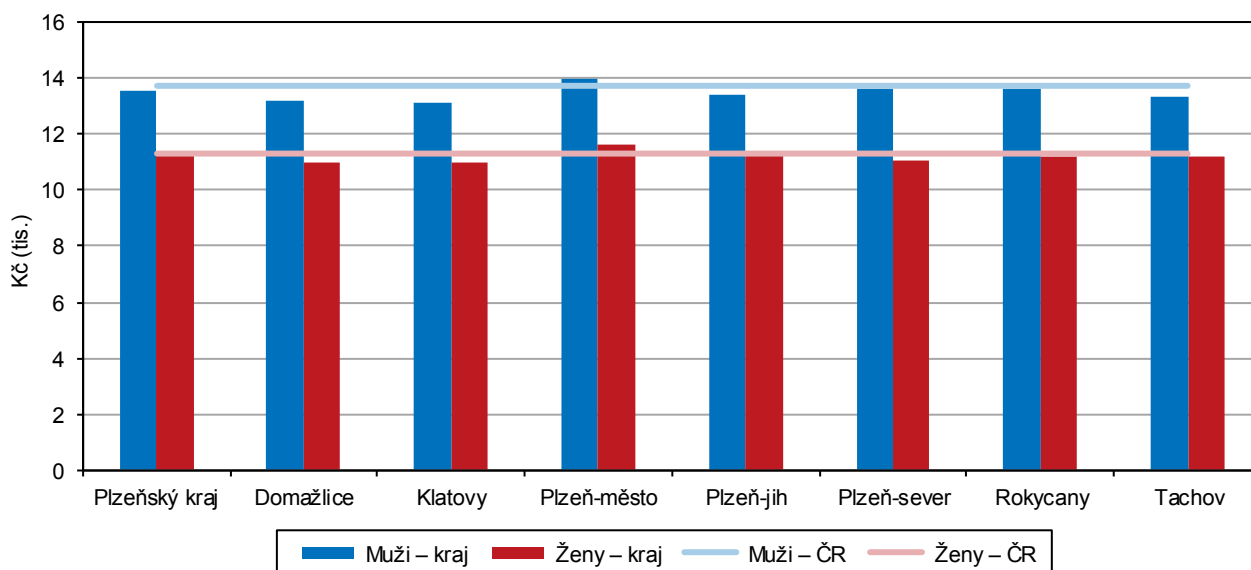
Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví a okresů v prosinci 2018

V republikovém kartogramu můžeme vidět rozdíly v průměrné výši starobního důchodu sólo mezi jednotlivými okresy a podle pohlaví v prosinci roku 2018. Muži důchodci dosáhli na více než 14 tis. Kč průměrné výše měsíčního starobního důchodu sólo v okresech Karviná, Hlavní město Praha, Ostrava-město, Frýdek-Místek, Praha-západ, Most, Mladá Boleslav a Kladno. V těchto okresech dominoval převážně těžební, hutní a automobilový průmysl, kde pracovali převážně muži. Ženy důchodkyně s průměrným starobním důchodem sólo nad 11,4 tis. Kč byly z okresů Hlavní město Praha, Praha-západ, Brno-město, Mladá Boleslav, Praha-východ, České Budějovice, Hradec Králové, Plzeň-město, Jablonec nad Nisou a Ústí nad Labem. Nejnižší průměrný starobní důchod plný měli muži v okrese Znojmo (12 556 Kč), méně o 17,0 % než důchodci z okresu Karviná. Ženy z okresu Karviná pobíraly v průměru měsíčně starobní důchod sólo o 1 902 Kč méně než ženy důchodkyně v Hlavním městě Praze.

Průměrná měsíční výše starobních důchodů plných sólo podle pohlaví a okresů Plzeňského kraje v prosinci 2018

Pramen: ČSSZ

Průměrná **měsíční výše starobních důchodů plných sólo** mužů a žen v prosinci 2018 se pohybovala pod republikovým průměrem (muži – 13 703 Kč, ženy – 11 296 Kč) ve všech okresech Plzeňského kraje, výjimkou byl pouze okres Plzeň-město. Ženy důchodkyně z okresu Plzeň-město obdržely v průměru měsíčně starobní důchod plný sólo ve výši 11 596 Kč, muži důchodci měli více o 2 400 Kč.

Nejvyšší průměrný **měsíční vdovský sólo důchod** pobírali vdovci v okrese Tachov (7 612 Kč), nejmenší naopak v okrese Domažlice (6 658 Kč). Vdovy žijící v okrese Rokycany dostaly v průměru **měsíčně vdovecký důchod** ve výši 8 293 Kč, v okrese Domažlice výše průměrného vdoveckého sólo důchodu dosáhla částky 7 517 Kč.

Rozdíl ve výši 987 Kč průměrného **měsíčního sirotčího důchodu** byl u žen mezi okresy Rokycany a Domažlice, kde v okrese Rokycany dostávaly ženy v průměru nejvíce, a to 7 027 Kč. Muži žijící v okrese Plzeň-jih pobírali nejvyšší měsíční sirotčí důchod ve výši 6 658 Kč, nejméně pak v okrese Domažlice (6 150 Kč).

Průměrná měsíční výše sólo důchodů podle pohlaví a okresů v prosinci 2018

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

v Kč

Kraj, okresy	Druh důchodu							
	starobní plný ¹⁾	starobní poměrný ^{1,2)}	invalidní pro invaliditu třetího stupně ¹⁾	invalidní pro invaliditu druhého stupně ¹⁾	invalidní pro invaliditu prvního stupně ¹⁾	vdovský/vdovecký sólo	vdovský/vdovecký kombin.	sirotčí
Muži								
Plzeňský kraj	13 582	4 376	11 545	7 524	6 446	7 118	15 047	6 357
Domažlice	13 194	3 972	11 572	7 570	6 411	6 658	14 950	6 150
Klatovy	13 111	5 002	11 723	7 564	6 397	7 165	14 728	6 172
Plzeň-město	13 996	4 296	11 218	7 350	6 275	7 089	15 377	6 404
Plzeň-jih	13 438	4 446	11 582	7 558	6 570	7 384	14 898	6 658
Plzeň-sever	13 650	3 241	11 585	7 653	6 513	7 066	15 032	6 350
Rokycany	13 648	4 911	11 811	7 698	6 582	7 286	15 005	6 459
Tachov	13 329	3 542	11 561	7 383	6 554	7 612	14 698	6 430
Ženy								
Plzeňský kraj	11 271	4 563	10 931	6 988	5 943	7 964	13 193	6 415
Domažlice	10 977	3 949	11 074	6 931	5 943	7 517	13 060	6 040
Klatovy	10 997	4 920	11 130	6 997	5 901	7 820	12 986	6 386
Plzeň-město	11 596	4 801	10 678	6 784	5 917	8 094	13 510	6 527
Plzeň-jih	11 247	4 187	11 007	7 054	5 941	8 161	13 040	6 252
Plzeň-sever	11 063	4 651	10 775	7 098	5 934	7 869	13 043	6 158
Rokycany	11 219	4 042	10 971	7 306	5 990	8 293	13 090	7 027
Tachov	11 170	4 694	10 957	6 981	6 024	7 858	13 069	6 570

¹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým

²⁾ po dosažení určené kratší doby pojištění

Tabulka níže obsahuje ve sledovaném období 2010–2018 **vývoj průměrné výše starobních důchodů** mužů a žen v jednotlivých okresech Plzeňského kraje, a to bez souběhu i v souběhu s vdovským či vdoveckým důchodem.

Nejvyšší nárůst **průměrné výše důchodu bez souběhu** s vdovským důchodem od roku 2010 byl v okrese Plzeň-jih ve prospěch žen, a to o 24,2 % (navýšení o 2 194 Kč). Navýšení o 2 485 Kč zaznamenali důchodci žijící na území Plzeň-sever, což byl nejvyšší nárůst ve sledovaném období jejich důchodu bez souběhu s vdoveckým důchodem (nárůst o 22,3 %).

Od roku 2010 si muži důchodci pobírající **důchod v souběhu s vdoveckým důchodem v průměru** měsíčně polepšili o 2 844 Kč v okrese Plzeň-jih (nárůst o 23,5 %). Ženám z Rokycanska se navýšila průměrná výše důchodu v souběhu s vdovským důchodem v tomto období o 2 274 Kč (nejvyšší nárůst o 21,0 %).

Průměrná měsíční výše starobních důchodů podle pohlaví a okresů

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

v Kč

Kraj, okresy	Muži					Ženy				
	2010	2012	2014	2016	2018	2010	2012	2014	2016	2018
	bez souběhu s vdoveckým					bez souběhu s vdovským				
Plzeňský kraj	11 156	11 860	12 165	12 567	13 582	9 163	9 758	10 031	10 388	11 271
Domažlice	10 879	11 535	11 829	12 236	13 194	9 004	9 557	9 794	10 118	10 977
Klatovy	10 765	11 455	11 759	12 155	13 111	8 977	9 547	9 801	10 144	10 997
Plzeň-město	11 458	12 190	12 508	12 935	13 996	9 427	10 040	10 325	10 692	11 596
Plzeň-jih	11 029	11 742	12 029	12 433	13 438	9 053	9 656	9 953	10 339	11 247
Plzeň-sever	11 165	11 872	12 179	12 581	13 650	8 942	9 551	9 831	10 179	11 063
Rokycany	11 176	11 882	12 197	12 604	13 648	9 055	9 667	9 940	10 335	11 219
Tachov	11 103	11 800	12 094	12 400	13 329	9 111	9 687	9 954	10 301	11 170
	v souběhu s vdoveckým					v souběhu s vdovským				
Plzeňský kraj	12 359	13 181	13 529	13 990	15 088	10 989	11 661	11 937	12 293	13 228
Domažlice	12 198	13 068	13 419	13 907	14 981	10 922	11 585	11 834	12 179	13 074
Klatovy	12 036	12 822	13 189	13 629	14 744	10 864	11 511	11 762	12 112	13 005
Plzeň-město	12 704	13 497	13 821	14 311	15 399	11 212	11 917	12 213	12 583	13 562
Plzeň-jih	12 123	12 977	13 352	13 772	14 967	10 901	11 561	11 834	12 164	13 071
Plzeň-sever	12 355	13 257	13 568	14 051	15 095	10 868	11 533	11 813	12 151	13 078
Rokycany	12 301	13 122	13 519	13 923	15 031	10 838	11 491	11 775	12 151	13 112
Tachov	12 099	12 876	13 267	13 773	14 795	10 933	11 577	11 852	12 204	13 105

Příjemci předčasných starobních důchodů v kraji podle pohlaví v Plzeňském kraji

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Muži								
Příjemci starobních důchodů¹⁾	47 029	49 449	49 580	49 792	50 613	51 495	52 282	52 904	53 610
z toho předčasných starobních důchodů	11 900	13 937	14 456	14 871	15 402	15 870	16 138	16 420	16 648
v %	25,3	28,2	29,2	29,9	30,5	30,9	30,9	31,1	31,1
	Ženy								
Příjemci starobních důchodů¹⁾	77 893	80 307	79 949	79 547	79 805	80 245	80 515	80 547	80 404
z toho předčasných starobních důchodů	15 934	18 150	18 844	19 446	20 153	20 769	21 366	21 803	22 152
v %	20,6	22,8	23,7	24,6	25,4	26,0	26,7	27,2	27,7

Předčasný starobní důchod může být pobírán v zákonem stanovené době před dosažením důchodového věku, je podmíněn získáním potřebné doby pojištění a při odchodu je důchod krácen v souladu s tím, kolik času zbývá do dosažení důchodového věku.

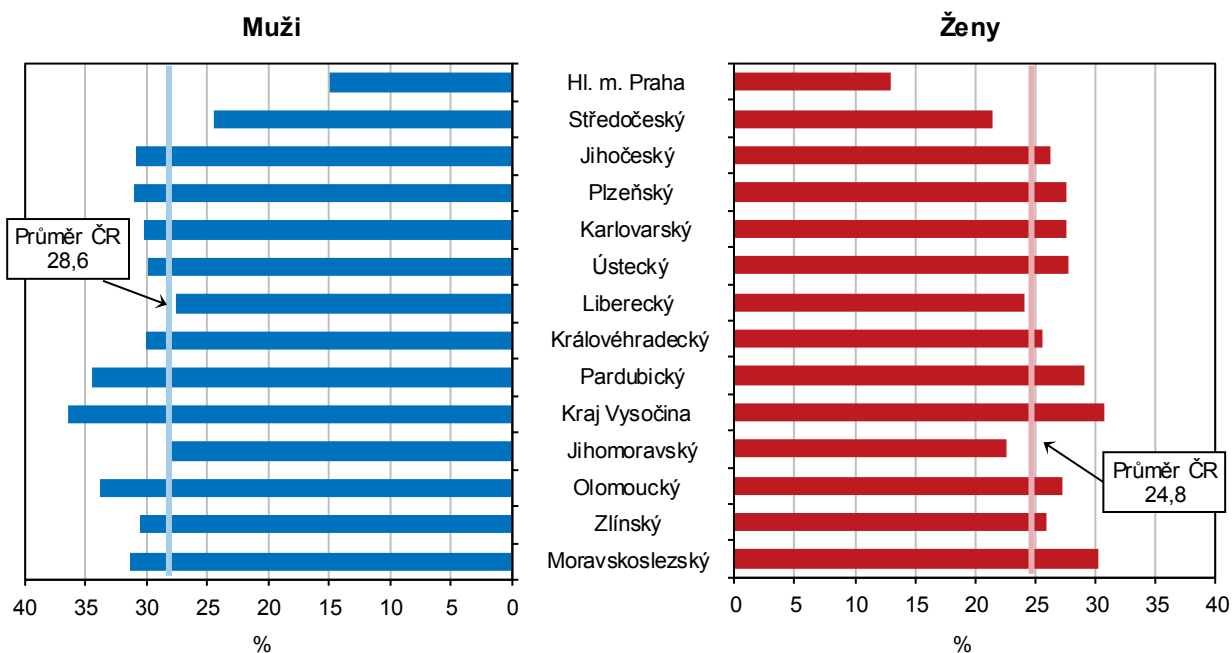
V období let 2010–2018 počet příjemců předčasných starobních důchodů v Plzeňském kraji narůstá. V roce 2010 bylo 11 900 mužů v předčasném starobním důchodu, o osm let později jich bylo už 16 648 (nárůst o 28,5 %). Přičemž podíl příjemců mužů předčasně starobních důchodů na celkovém počtu příjemců starobních důchodů se od roku 2010 zvýšil o 5,8 %.

V roce 2018 využilo možnosti odejít do předčasného starobního důchodu o 6 218 žen více než v roce 2010 (15 934 žen). Od roku 2010 se podíl žen, které pobíraly předčasný starobní důchod, zvýšil v roce 2018 na 27,7 % (navýšení o 7,0 procentních bodů).

Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na příjemcích starobních důchodů v Plzeňském kraji se v roce 2018 pohyboval nad republikovým průměrem, v kraji byl podíl u mužů 31,1 %, u žen potom 27,7 %. Kromě Hlavního města Prahy, kde byl v rámci mezikrajského porovnání nejnižší podíl příjemců předčasného starobního důchodu (muži – 14,9 %, ženy – 13,0 %), dále kraje Středočeského, Libereckého a Jihomoravského, ve zbývajících krajích republiky se pohyboval podíl příjemců předčasného starobního důchodu na příjemcích starobních důchodů nad průměrem ČR. Plzeňskému kraji náleží pátý nejvyšší podíl příjemců předčasného starobního důchodu.

Podíl příjemců předčasného starobního důchodu (na příjemcích starobních důchodů) podle pohlaví a krajů v prosinci 2018

Pramen: ČSSZ

Držitelé průkazů zdravotně postižených

Za **osoby se zdravotním postižením** jsou považovány osoby, které mají dlouhodobé fyzické, duševní, mentální nebo smyslové postižení, což může způsobit, že tyto osoby mohou být závislé na pomoci jiné osoby. Tyto osoby starší 1 roku mají nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením. Podle funkčního postižení pohyblivosti a orientace je stanoven druh označení průkazu symbolem TP (osoba se středně těžkým postižením), ZTP (osoba s těžkým postižením) a ZTP-P (osoba se zvláště těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti či orientace s potřebou průvodce).

V roce 2018 byl registrován nejvyšší podíl držitelů průkazů osob se zdravotním postižením na obyvatelstvu stejného pohlaví ve Zlínském kraji, podíl mužů byl 6,1 % a žen 6,4 %. V Moravskoslezském kraji byl nejnižší podíl držitelů osob se zdravotním postižením na obyvatelstvu, u mužů 1,9 %, u žen 2,1 %.

V České republice bylo v roce 2018 celkem 173 492 držitelů a 185 033 držitelek průkazů osob se zdravotním postižením. Největší podíl držitelů průkazů osob se zdravotním postižením s typem průkazu ZTP (zvláště těžké postižení) zaujímali muži s 63,6 % a ženy s 65,9 %. Dalším typem průkazu osob se zdravotním postižením, který je často vystavován, je ZTP-P (zvláště těžké postižení s průvodcem). Z celkového počtu držitelů průkazů se muži podíleli 28,2 % a ženy 25,2 %. Nejméně osob se zdravotním postižením jsou držitelé typu průkazu TP (těžké postižení), v roce 2018 bylo 14 167 mužů (8,2 % podíl) a 16 448 žen (8,9 % podíl).

V Plzeňském kraji byl v roce 2018 podíl držitelů průkazů osob se zdravotním postižením na obyvatelstvu jak u mužů i žen 3,7 %, tedy pátý nejvyšší mezi kraji v republice. V kraji žilo 7 061 mužů a 7 493 žen, kteří byli držitelé průkazů ZTP. V roce 2018 celkový počet držitelů průkazů osob se zdravotním postižením v kraji přesáhl počet 21 tisíc zdravotně handicapovaných osob.

Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle pohlaví, typu průkazu a krajů v prosinci 2018

